

ӘОЖ 82.0:37.016; 82:37.016; МҒТАР 17.01.45

<https://doi.org/10.47526/2025-2/2664-0686.223>А.У. БЕСКЕМПИРОВА¹, Қ.С. ЕРГӨБЕК², К.Т. КУДАЙБЕРГЕНОВА³¹Қожа Ахмет Ясауи ат. Халықаралық қазақ-түрік университетінің PhD докторанты
(Қазақстан, Түркістан қ.), e-mail: Beskempirova_a@trk.nis.edu.kz²филология ғылымдарының докторы, профессор
Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті
(Қазақстан, Шымкент қ.), e-mail: kulbek1952@mail.ru;³ PhD, Қорқыт Ата ат. Қызылорда университеті
(Қазақстан, Қызылорда қ.), e-mail: kkunimzhan@mail.ru**БАКАЛАВР СТУДЕНТТЕРІНЕ ХАЛЫҚ ПРОЗАСЫН ОҚЫТУДА «БІР БЕТТІК
КІТАП» ӘДІСІНІҢ ТИІМДІЛІГІ: АРАЛАС ЗЕРТТЕУ**

Аңдатпа. Бұл зерттеу «Бір беттік кітап» әдісінің бакалавриат студенттерінің қазақ халық прозасын түсінуі мен шығармашылық тұрғыдан қорыту дағдысын дамытудағы педагогикалық тиімділігін қарастырады. Жоғары оқу орындарында тұлғалық-бағдарланған оқыту тұжырымдамасының дамуына байланысты, мәтінді түсіндіру, мәдени құндылықтарды бағалау және қысқа әрі мағыналы жазбаша баяндау дағдыларын жетілдіретін оқыту әдістерін бағалау өзекті бола түсуде. «Бір беттік кітап» әдісі студенттерден күрделі халық прозасы мәтіндерін оқып, олардың мән-мағынасын символикалық бейнелер, негізгі сөздер мен басты идеяларды қамтитын бір парақтық креативті жұмыста қорытып шығуды талап етеді. Зерттеу аралас әдіснамаға негізделген: сандық және сапалық деректер қатар қолданылды. 2024 жылдың күзгі семестрінде қазақ әдебиеті пәніне тіркелген 58 студент тәжірибеге қатысты. Сандық кезеңде мәтінді түсіну, символикалық мазмұнды тану және есте сақтау бойынша алдын-ала және кейінгі тесттер алынды. Сапалық кезеңде студенттердің бір беттік жұмыстары мен жазбаша рефлексияларына тақырыптық талдау жүргізілді. Тест нәтижелері SPSS 27-нұсқасы арқылы талданды. Жұптық t-тест студенттердің орташа ұпайының 68.2 (SD = 7.4)-тен 81.9-ға (SD = 6.1) дейін өскенін, бұл айырмашылықтың статистикалық тұрғыдан мәнді екенін көрсетті: $t(57) = 9.02$, $p < .001$. Сапалық талдау студенттердің белсенділігі артқанын, мәдени түсінігінің тереңдегенін және мәтінді интерпретациялауда шығармашылық қабілетінің күшейгенін көрсетті. Бұл нәтижелер «Бір беттік кітап» әдісінің жоғары білім беру жүйесінде халық прозасын оқытуда тиімді құрал екенін дәлелдейді. Бұл әдіс визуалды ойлау, сын тұрғысынан талдау және жинақы жазу дағдыларын ұштастырып, ХХІ ғасыр білім беру талаптарына сай келеді. Әдіс әсіресе мәдени сауаттылықты сақтап қалуда және мәтінге негізделген оқытуда студенттің белсенділігін арттыруда маңызды. Бұл зерттеу әдебиетті оқытуда осы әдісті кеңінен қолдануды және оны фольклорға қатысты басқа пәндерге бейімдеуді ұсынады.

*** Бізге дұрыс сілтеме жасаңыз:**

Бескемпирова А.У., Ергөбек Қ.С., Кудайбергенова К.Т. Бакалавр студенттеріне халық прозасын оқытуда «Бір беттік кітап» әдісінің тиімділігі: аралас зерттеу // *Ясауи университетінің хабаршысы*. – 2025. – №2 (136). – Б. 446–459. <https://doi.org/10.47526/2025-2/2664-0686.223>

***Cite us correctly:**

Beskempirova A.U., Ergobek Q.S., Kudaibergenova K.T. Bakalavr studentterine halyq prozasyn oqytuda «Bir bettik kitap» adisinin tiimdiligi: aralas zertteu [The Effectiveness of “One-Page Book” Method in Teaching Folk Prose to Undergraduate Students: A Mixed-Methods Study] // *Iasau universitetinin habarshysy*. – 2025. – №2 (136). – B. 446–459. <https://doi.org/10.47526/2025-2/2664-0686.223>

Мақаланың редакцияға түскен күні 10.01.2025 / қабылданған күні 30.06.2025

Кілт сөздер: халық прозасы, бакалавриат, «Бір беттік кітап» әдісі, аралас әдістемелік зерттеу.

A.U. Beskempirova¹, Q.S. Ergobek², K.T. Kudaibergenova³

¹PhD Doctoral Student of Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University
(Kazakhstan, Turkistan), e-mail: Beskempirova_a@trk.nis.edu.kz

²South Kazakhstan State Pedagogical University
(Kazakhstan, Shymkent), e-mail: kulbek1952@mail.ru

³PhD, Korkyt Ata Kyzylorda University
(Kazakhstan, Kyzylorda), e-mail: kkunimzhan@mail.ru

The Effectiveness of “One-Page Book” Method in Teaching Folk Prose to Undergraduate Students: A Mixed-Methods Study

Abstract. This study investigates the pedagogical effectiveness of the “One-Page Book” method in enhancing undergraduate students’ comprehension and creative synthesis of Kazakh folk prose. With the rise of student-centered learning in higher education, it is essential to evaluate instructional techniques that promote interpretative thinking, cultural appreciation, and concise written expression. The “One-Page Book” method requires students to read complex folk prose texts and summarize their understanding in a one-page creative output that includes symbolic visuals, keywords, and central meanings. The research employs a mixed-methods design involving both quantitative and qualitative data collection. A total of 58 students enrolled in a Kazakh Literature course participated in the intervention during the autumn semester of 2024. The quantitative phase involved pre- and post-tests assessing comprehension, symbolic interpretation, and retention. The qualitative phase included thematic analysis of students’ one-page books and their written reflections. SPSS Version 27 was used to analyze the test results. A paired-sample t-test revealed a statistically significant improvement in students’ scores: the mean score increased from 68.2 (SD = 7.4) to 81.9 (SD = 6.1), $t(57) = 9.02$, $p < .001$. Qualitative analysis highlighted increased student engagement, deeper cultural understanding, and creativity in text interpretation. The findings suggest that the “One-Page Book” method is an effective instructional tool for teaching folk prose in higher education. It combines visual thinking, critical interpretation, and concise writing, aligning well with 22st-century learning competencies. The method is particularly beneficial in preserving cultural literacy and enhancing student agency in text-based learning. This study recommends the broader use of this technique in literature pedagogy and its adaptation across folklore-related disciplines.

Keywords: folk prose, undergraduate education, “One-Page Book” method, mixed-methods research.

А.У. Бескемпирова¹, Қ.С.Ергөбек², К.Т. Кудайбергенова³

¹PhD докторант Международного казахско-турецкого университета им. Ходжи Ахмеда Ясави
(Казахстан, г. Туркестан), e-mail: Beskempirova_a@trk.nis.edu.kz

²Южно-Казахстанского государственного педагогического университета
(Казахстан, г. Шымкент), e-mail: kulbek1952@mail.ru

³PhD, Кызылординский Университет им. Коркыт Ата
(Казахстан, г. Кызылорда), e-mail: kkunimzhan@mail.ru

Эффективность метода «Одна страница» в обучении фольклору студентов бакалавриата: смешанное исследование

Аннотация. В настоящем исследовании рассматривается педагогическая эффективность метода «Одна страница» в развитии у студентов бакалавриата навыков понимания и творческого осмысления казахской народной прозы. В условиях растущей популярности студентоцентрированного подхода в высшем образовании необходимо оценивать методики преподавания, способствующие развитию интерпретативного мышления, культурной осведомленности и лаконичного письменного изложения. Метод «Одна страница» требует от студентов прочтения сложных текстов народной прозы и представления их смысла в виде креативного одностраничного формата, включающего символические образы, ключевые слова и основные идеи. Исследование выполнено в рамках смешанной методологии с использованием количественных и качественных данных. В интервенции приняли участие 58 студентов, обучающихся на курсе казахской литературы в осеннем семестре 2024 года. Количественная часть включала до- и после-тесты на понимание, интерпретацию символов и запоминание. Качественная часть включала тематический анализ студенческих работ и письменных размышлений. Для анализа результатов тестирования использовалась программа SPSS версии 27. Парный t-критерий показал статистически значимое улучшение показателей: средний балл увеличился с 68,2 (SD = 7,4) до 81,9 (SD = 6,1), $t(57) = 9,02$, $p < .001$. Качественный анализ выявил рост вовлечённости студентов, углубление культурного понимания и повышение уровня креативности при интерпретации текста. Результаты показывают, что метод «Одна страница» является эффективным инструментом обучения народной прозе в высшей школе. Он сочетает визуальное мышление, критическую интерпретацию и лаконичное изложение, соответствуя требованиям образования XXI века. Метод особенно полезен для сохранения культурной грамотности и повышения активности студентов при работе с текстами. Исследование рекомендует более широкое применение данного метода в преподавании литературы и его адаптацию в смежных дисциплинах, связанных с фольклором.

Ключевые слова: народная проза, высшее образование, метод «Одна страница», смешанное исследование.

Кіріспе

Қазақ халық прозасы қазақ халқының мәдени, адамгершілік және зияткерлік мұрасының негізін құрайды. Ұрпақтан-ұрпаққа жалғасып келе жатқан ертегілер, мифтер, аңыздар мен басқа да халық әңгімелері тек көркем шығармашылықтың үлгісі ғана емес, сонымен қатар адамгершілік құндылықтарды насихаттаудың, ұлттық болмысты қалыптастырудың және ұжымдық жадты сақтаудың маңызды құралы ретінде танылады. Бұл мәтіндер қазақ халқының тарихи санасы мен рухани дүниетанымын бейнелейді.

Қазіргі жоғары оқу орындарында, соның ішінде әдебиет мамандығы бойынша білім беру бағдарламаларында халық прозасын оқыту негізінен дәстүрлі оқыту үлгілеріне сүйенеді. Бұл әдістер аясында мәтіндік талдау, мазмұнды қайта айту, репродуктивті сұрақ-жауап, әдеби шығармаларды құрылымдық жағынан талдау тәсілдері кеңінен қолданылады. Мұндай тәсілдер студенттердің халық прозасы мәтіндерінің мазмұнын игеруіне және тақырыптық-мағыналық құрылымын түсінуіне мүмкіндік береді. Алайда қазіргі білім беру парадигмасындағы өзгерістерге байланысты, болашақ әдебиет мұғалімдерінің функционалдық сауаттылығы мен сыни ойлау дағдыларын дамыту, сондай-ақ мәтінді контекстуалды және құндылықтық тұрғыдан терең түсіну қабілетін қалыптастыру қажеттігі туындап отыр. Осыған орай, дәстүрлі оқыту әдістерін жетілдіру, оларды заманауи педагогикалық технологиялармен ұштастыру және интербелсенді тәсілдермен толықтыру – қазіргі оқыту үдерісінің өзекті бағыты болып табылады.

Осы білім беру алшақтығына жауап ретінде бұл зерттеу қазақ халық прозасын оқытуда «Бір беттік кітап» әдісінің тиімділігін зерделеуге бағытталған. «Бір беттік кітап» – студенттерге көркем шығарманы бір иллюстрацияланған парақта бейнелік және мәтіндік тәсілдер арқылы ықшамдап мазмұндауды міндеттейтін педагогикалық стратегия. Мұндай парақ құрылымдық элементтерден тұрады: оқиғаның баяндалу желісі, символдық бейнелер, кейіпкерлерге талдау, тақырыптық интерпретация және студенттің мәтінге қатысты жеке ойтолғамы.

Зерттеуді жетекшілік ететін негізгі ғылыми сұрақ төмендегідей:

«Бір беттік кітап» әдісі қазақ халық прозасын оқыту барысында студенттердің интерпретациялық, рефлексиялық және шығармашылық қатысуын қандай дәрежеде арттыра алады?

Зерттеу жұмысы аралас әдістерге негізделген зерттеу үлгісі аясында жүргізілді. Сандық деректер қазақ тілі мен әдебиеті пәні бойынша білім алатын 58 бакалавр студентіне интервенцияға дейін және кейін жүргізілген сауалнама нәтижелерінен алынды. Сауалнамалар мәтінді түсіну, оқу үдерісіне тартылу деңгейі және метафоралық әрі символдық элементтерді тану қабілеті сияқты айнымалыларды өлшеуге бағытталды. Сапалық деректер студенттер дайындаған «Бір беттік кітап» жұмыстарын тақырыптық талдау, сыныптық бақылау жазбалары мен құрылымдалған студенттік сұхбаттар арқылы жинақталды. Мұндай әдістемелік үштаған (triangulation) оқыту үдерісінің когнитивтік және аффективтік қырларын жан-жақты түсінуге мүмкіндік береді.

Соңғы онжылдықтарда халықаралық және аймақтық педагогикалық әдебиетте білім берудің оқушыға бағытталған және конструктивистік үлгілеріне көшу байқалды. Джон Дьюи білім беру үдерісі оқушылардың өмірлік тәжірибесіне негізделіп, сұрақ қою мен ізденуге құрылуы қажет екенін атап өткен [1, 58-б.]. Дэвид Колб белсенді эксперимент, нақты тәжірибе, рефлексиялық бақылау және абстрактілі тұжырымдауды біріктіретін тәжірибелік оқыту циклін ұсынды [2, 10-б.]. Бұл теориялық тұғырнамалар оқу үдерісінде студенттердің белсенді қатысуын және рефлексиялық ойлауын қамтамасыз ететін оқыту ортасын қалыптастыру қажеттігін көрсетеді, әсіресе халық прозасы сияқты мәдени мағынаға бай мәтіндермен жұмыс істеу барысында.

Орталық Азия кеңістігінде де фольклорды оқытуда қатысымдық және диалогтік әдістерді қолдану қажеттілігі туралы ғалымдар атап өтуде [3, 89-б.]. А.Ж. Жалмұрзина мен Ж.С. Мажитованың пікірінше, патриотизм ұғымы қазіргі Қазақстан қоғамында өзектілігін жоғалтпаған. Зерттеушілер бұл құндылықтың мақал-мәтел, жыр, аңыз сияқты фольклор жанрларында терең тамыр жайғанын көрсетеді. Олардың пайымдауынша, фольклор тек ұлттық бірегейліктің көрінісі ғана емес, сонымен қатар адамгершілік құндылықтар мен қаһармандық идеяларды сіңірудің қуатты тетігі болып табылады. Авторлар фольклордың тәрбиелік әлеуеті арқылы патриоттық сана қалыптастыруды маңызды мемлекеттік міндет ретінде қарастырады [4]. Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, студенттер мәтіндермен белсенді жұмыс істеген жағдайда олардың символдық және адамгершілік мәндерін тереңірек түсініп, ішкі қабылдауы артатыны байқалады. Осыған ұқсас тұрғыдан Зюмкина да халық прозасын тек академиялық пән ретінде ғана емес, мәдени өзін-өзі танудың және тұлғалық бірегейлікті қалыптастырудың құралы ретінде қарастыру қажет екенін алға тартады [5, 13-б.].

Бұл зерттеу аралас әдістер негізінде жүзеге асырылды. Сандық деректер қазақ тілі мен әдебиеті пәніне тіркелген 58 бакалавр студентіне интервенцияға дейін және кейін жүргізілген сауалнамалар нәтижесінде алынды. Бұл сауалнамалар мәтінді түсіну деңгейін, оқу үдерісіне тартылу дәрежесін және метафоралық пен символдық элементтерді анықтай алу қабілетін өлшеуге бағытталған. Сапалық деректер студенттер әзірлеген «Бір беттік кітап» жұмыстарын тақырыптық талдау, оқу үдерісі кезіндегі бақылау жазбалары және құрылымдалған студенттік сұхбаттар арқылы жинақталды. Мұндай әдістемелік үштаған

(triangulation) білім алудың танымдық және аффективтік қырларын жан-жақты түсінуге мүмкіндік береді.

Зерттеу жұмысының теориялық негіздемесінде Джон Дьюидің тәжірибеге негізделген оқыту теориясы, Дэвид Колбтың тәжірибелік оқыту циклі және Л.С. Выготскийдің әлеуметтік-мәдени теориясы басшылыққа алынды. Джон Дьюи білім беру үдерісі оқушылардың өмірлік тәжірибесіне негізделіп, зерттеуге бағытталған оқытуды қалыптастыруы тиіс деп есептеді [1, 58-б.]. Ал Дэвид Колб оқу үдерісін белсенді эксперимент, нақты тәжірибе, рефлексиялық бақылау және абстрактілі ұғыну кезеңдерінен тұратын тәжірибелік оқыту циклі ретінде сипаттады [2, 10-б.]. Бұл тұғырнамалар, әсіресе мәдени мазмұнға бай халық прозасымен жұмыс істеу барысында, білім алушылардың белсенді әрі рефлексиялық қатысуын қамтамасыз ететін оқу ортасын құрудың маңыздылығын көрсетеді. Дьюидің идеясы бойынша білім алушылар оқу үдерісіне белсенді араласып, шынайы өмірлік жағдаяттармен білімді ұштастыруы тиіс. Колбтың моделі арқылы студенттер теориялық білімді мектептегі тәжірибелік сабақтарда қолдану мүмкіндігіне ие болды. Выготскийдің «жақын даму аймағы» тұжырымдамасы негізінде студенттер мектеп оқушыларымен өзара әрекеттесе отырып, кәсіби құзіреттіліктерін жетілдірді. Осы теориялар «Бір беттік кітап» әдісін қолдануда студенттердің метатанымдық дағдыларын дамытуға мүмкіндік берді.

Орталық Азия кеңістігінде де фольклорды оқытуда қатысымдық және диалогтық әдістерді қолдану қажеттілігі жөнінде ғалымдар тарапынан ұсыныстар айтылып жүр [3, 89-б.]. А.Ж. Жалмұрзина мен Ж.С. Мажитованың пікірінше, қазіргі Қазақстан жағдайында патриотизм ұғымы айрықша өзектілікке ие. Ғалымдар бұл құндылықтың мақал-мәтелдер, жырлар, аңыздар сынды фольклорлық жанрларда терең тамыр жайғанын атап өтеді. Олардың пайымдауынша, фольклор ұлттық бірегейлікті бейнелеумен қатар, адамгершілік құндылықтар мен қаһармандық идеалдарды сіңіруге арналған тиімді құрал қызметін атқарады. Авторлар фольклордың тәрбиелік және дүниетанымдық қызметін патриоттық сананы қалыптастырудың өзегі ретінде қарастырып, бүгінгі күні патриотизмді кеңінен насихаттау – мемлекеттік деңгейдегі өзекті міндеттердің бірі екенін баса көрсетеді [4]. Зерттеулер көрсеткендей, студенттер мәтіндермен белсенді жұмыс істеген кезде олардың этикалық және символдық мәнін тереңірек қабылдай алады. Осыған ұқсас ойды Зюмкина да алға тартады: ол халық прозасын тек академиялық зерттеу нысаны ретінде ғана емес, мәдени таным мен тұлғалық бірегейлікті қалыптастыру құралы ретінде қарастыру қажет деп санайды.

Зерттеу әдістері мен материалдар

Бұл зерттеу қазақ халық прозасын бакалавр студенттеріне оқытуда «Бір беттік кітап» әдісінің педагогикалық тиімділігін анықтауға бағытталған аралас әдістерге негізделген зерттеу үлгісін қолданды. Зерттеу барысында тек өлшенетін оқу нәтижелері ғана емес, сонымен қатар студенттердің дәстүрлі әдеби мәтіндермен жүргізген аналитикалық, рефлексиялық және шығармашылық жұмысының тереңдігі де бағаланды. 2024 жылдың күзгі семестрінде Қазақ тілі мен әдебиеті білім беру бағдарламасында оқитын орташа жас аралығы 18-19 жастағы барлығы 58 студент (соның ішінде әйел – 34, ер – 24) зерттеу жұмысына қатысты. Қатысушылар 2 курс студенттері арасынан екі топқа бөлінді: тәжірибелік топ өз оқу үдерісінде «Бір беттік кітап» әдісін қолданса, бақылау тобы дәстүрлі әдебиет оқыту әдістері бойынша оқытылды. Эксперимент тобына 29 студент, бақылау тобына 29 студент бөлінді. Топтар гендерлік, жас ерекшеліктері және академиялық үлгерімі жағынан бірдей деңгейде болды. Бұл зерттеу нәтижелерінің сенімділігі мен дұрыстығын қамтамасыз ету үшін маңызды негіз болды.

Деректерді жинау құралдарына студенттердің халық прозасын түсінуі, интерпретациялық дағдылары және қатысу деңгейін бағалауға арналған интервенцияға дейінгі және кейінгі сауалнамалар кірді. Бұл сауалнамалар сандық деректердің негізгі көзі ретінде қызмет етті. Сонымен қатар, сапалық деректер студенттер әзірлеген «Бір беттік кітап» жұмыстарына талдау жасау, таңдап алынған студенттер мен оқытушылармен өткізілген жартылай құрылымдалған рефлексиялық сұхбаттар, сондай-ақ жүйелі сыныптық бақылау жазбалары арқылы жинақталды. Әрбір халық прозасы мәтіні бойынша құрылымдалған әрі иллюстрацияланған бір парақтан тұратын «Бір беттік кітап» нәтижелері студенттердің интерпретациялық ойлау қабілетін, шығармашылық синтез жасау шеберлігін және мәдени мәтінді ұғыну деңгейін айғақтайтын негізгі дереккөз болды.

Сандық деректер SPSS бағдарламасының 27-нұсқасы арқылы өңделді. Интервенцияға дейінгі және кейінгі орташа баллдарды салыстыру үшін жұптық t-тест қолданылды. Нәтижесінде, тәжірибелік топтың символдық элементтерді тану, метафораларды интерпретациялау және моральдық тақырыптарды анықтау қабілеттері айтарлықтай жақсарғаны байқалды: орташа баллдар 3.18-ден 4.25-ке дейін өсті ($t(28) = 5.61, p < 0.001$). Ал бақылау тобында бұл кезеңде елеулі өзгеріс тіркелмеді. Сапалық деректер индуктивті кодтау арқылы тақырыптық талдауға ұшырады. Нәтижесінде келесі негізгі тақырыптар айқындалды: символдық сауаттылықтың артуы, мәдени мәтіндерді тереңірек түсіну және баяндау құрылымдарын визуалды форматқа көшіру қабілетінің жақсаруы. Рефлексиялық сұхбаттар нәтижесі тәжірибелік топтағы студенттердің мәтінмен тұлғалық тұрғыда байланысының күшейгенін және өз интерпретацияларын сенімді жеткізе алғанын көрсетті.

Зерттеу барысында барлық этикалық нормалар қатаң сақталды: қатысушылардан саналы келісім алынды, деректер құпиялығы мен анонимділігі қамтамасыз етілді. Бұл әдістемелік құрылым жоғары оқу орнында студентке бағытталған, мәдени мазмұнға негізделген әдебиет оқыту тәжірибесін кешенді бағалауға мүмкіндік берді.

Талдау мен нәтижелер

Бұл зерттеуде «Бір беттік кітап» әдісінің қазақ халық прозасын меңгеруде студенттердің аналитикалық, рефлексиялық және шығармашылық қатысу деңгейіне тигізетін педагогикалық ықпалы сандық және сапалық әдістер арқылы жан-жақты талданды. Зерттеуге «Қазақ фольклоры және оны оқыту жүйесі» пәні бойынша (аңыздық проза, миф, хикая, ертегілер тақырыбындағы лекциялар) білім алатын 58 бакалавр студенті қатысты. Бақылау тобында дәстүрлі оқыту әдістері негізінде жұмыс жүргізілді. Бұл топтың студенттері қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі пәнін тек университет қабырғасында, лекциялық және семинарлық форматта меңгерді. Сабақ барысында көбінесе лекциялық түсіндіру, репродуктивті сұрақ-жауап әдісі, мәтіндік талдау, дайын әдеби модельдермен жұмыс және үй тапсырмаларын орындау әдістері қолданылды. Студенттер халық прозасы мәтіндерінің құрылымдық ерекшеліктерін, тақырыптық-мазмұндық талдау тәсілдерін теориялық түрде ғана игеріп, практикалық дағдыларды мектеп жағдайында жүзеге асыру мүмкіндігін алмады. Бақылау тобының оқыту үдерісі фронтальды оқыту әдістеріне сүйеніп, біржақты ақпарат беру формасында өтті.

Интервенцияға дейін және кейін жүргізілген сауалнамалар студенттердің мәтінді интерпретациялау дағдыларын, символдық танымын және халық прозасына мәдени тұрғыдан жақындық сезімін бағалауға бағытталды. Сандық деректер SPSS бағдарламасының 27-нұсқасында өңделді. Жұптық t-тест нәтижелері тәжірибелік топта бірнеше көрсеткіш бойынша статистикалық тұрғыда маңызды ілгерілеу бар екенін көрсетті. 1-кестеде көрсетілгендей, метафораны түсіндіру бойынша орташа балл интервенцияға дейін 3.18 ($SD = 0.55$) болса, интервенциядан кейін 4.25-ке ($SD = 0.47$) дейін өсті, $t(28) = 5.61, p < 0.001$. Ал бақылау тобында бұл көрсеткіштер айтарлықтай өзгерген жоқ: орташа балл 3.17 ($SD = 0.56$)-

ден 3.28-ге ($SD = 0.58$) дейін ғана өскен, $t(28) = 1.02$, $p = 0.316$. Бұл нәтижелер «Бір беттік кітап» әдісінің студенттердің астарлы мағына мен символикалық бейнелерді тану қабілетін, сондай-ақ моральдық мәндерді сыни тұрғыда пайымдау дағдыларын дамытуда тиімді екенін дәлелдейді.

Сандық деректермен қатар, зерттеудің сапалық бөлімі де қазақ халық прозасын түсіну мен оған рефлексиялық көзқарас қалыптастыру үдерісін тереңірек ашуға мүмкіндік берді. Тәжірибелік топ әзірлеген «Бір беттік кітап» жұмыстарын мазмұндық талдау нәтижесінде бірқатар қайталанатын тақырыптық топтамалар айқындалды. Бұл топтамалар жүйелі түрде кодталып, талдаушылар арасындағы бағалау үйлесімділігін сақтау мақсатында салыстырмалы талдауға түсті.

Студенттік жұмыстар негізінде үш негізгі жетекші тақырып анықталды:

(1) Моральдық қайта пайымдау – студенттердің дәстүрлі құндылықтарды қазіргі заманның этикалық мәселелері тұрғысынан қайта қарастыруы;

(2) Мәдени символдарды бейнелеу – студенттердің шаңырақ, көк бөрі, қара қазан сынды метафоралық құрылымдарды танып, оларды көрнекі түрде бейнелей алу қабілеті;

(3) Тарихи бірегейлікпен эмоционалдық үндестік – ұлттық мұра мен ата-баба даналығына негізделген жеке түсініктемелер арқылы көрініс тапқан студенттік ұстанымдар.

Бұл сапалық нәтижелерді сандық мәліметтермен ұштастыра түсу үшін, SPSS деректері негізінде студенттердің рефлексиялық тереңдігін (5 балдық рубрика бойынша бағаланған) және интервенциядан кейінгі метафораны түсіну тесті нәтижелерін салыстыру мақсатында Пирсон корреляциялық талдауы жүргізілді. Орташа деңгейдегі оң корреляция анықталды ($r = .61$, $p < .01$), яғни «Бір беттік кітап» тапсырмасы арқылы танымдық тұрғыда белсенділік танытқан студенттер әдеби мәтіндегі астарлы және бейнелі тілдік құралдарды түсінуде анағұрлым табысты болғанын көрсетеді.

Мысалы, бір студенттің «Бір беттік кітап» жұмысы Ер Төстікке арналды және онда басты кейіпкердің сапары қазіргі жастардың тұлғалық қалыптасуымен метафоралық түрде байланыстырылған. Студент мәтіннен алынған үзінділерді өзіндік графикалық бейнелермен ұштастырып, рухани сынақтар, моральдық таңдау және ата-бабадан жеткен бағыт-бағдар мәселелерін сипаттады. Бұл жұмыс танымдық үдеріс пен мәдени рефлексияның тоғысын айқын көрсетіп, көрнекі және мәтіндік белгілер жүйесін әдебиет сабақтарында қатар қолданудың педагогикалық әлеуетін айғақтайды.

Сонымен қатар, зерттеуге ерікті түрде қатысқан 12 студентпен өткізілген жартылай құрылымдалған сұхбаттар тақырыптық талдауға алынды. Олардың ішінде 10 студент «Бір беттік кітап» тапсырмасы шығармашылыққа қызығушылық сезімін оятқанын атап өтті, ал 9 қатысушы абстрактілі мәдени ұғымдарды түсінуде визуалды синтездің тиімділігін ерекше бағалады. Бір студент былай деп түйіндеген: «Мен символдарды суреттей бастағанда, олардың тек оқиғада емес, біздің дәстүрімізде де маңызды екенін түсіне бастадым».

Осы түрлі дереккөздерден алынған дәлелдер жиынтығы «Бір беттік кітап» әдісінің тек астарлы мағыналарды түсіну дағдыларын ғана емес, сонымен қатар студенттердің метатанымдық және мәдени санасын да дамытатынын нақты көрсетеді. Сапалық және SPSS негізіндегі сандық нәтижелердің ұштасуы зерттеудің түйінді қорытындысын нығайта түседі, яғни студентке бағдарланған, мультимодальды оқыту тәсілдері қазақ халық прозасын жоғары оқу орнында жаңаша әрі тиімді оқытудың пәрменді жолы бола алады.

Сабақ құрылымы және оқытуды жобалау

Педагогикалық интервенция қазақ халық прозасын жоғары білім беру бағдарламасына енгізуге бағытталған «Бір беттік кітап» әдісіне негізделген көпсатылы оқыту дизайны бойынша құрылды. Сабақтардың негізгі мақсаты – халық прозасының классикалық мәтіндерімен жұмыс жасау арқылы студенттердің астарлы мағынаны түсіну, аналитикалық пайымдау және жеке рефлексия жүргізу дағдыларын дамыту болды. Бұл циклге таңдалған

негізгі мәтін – символдық, моралдық және баяндау құрылымы жағынан бай «Ер Төстік» ертегісі.

1-кезең: Алдын ала белсендіру (1-апта)

Бастапқы кезең диагностикалық бағалауға және студенттердің халық прозасы жайлы бар білімін жандандыруға бағытталды. Google Forms платформасы арқылы жүргізілген қысқаша сауалнама студенттердің дәстүрлі ауыз әдебиеті мәтіндерімен таныстық деңгейін және әдебиет сабақтарына көзқарасын анықтады. Сабақ барысында студенттер Think-Pair-Share әдісі арқылы ертегілер мен ауызша баяндаудың мәдени маңызын талқылады. Одан кейін қазақтың ауызша дәстүріндегі метафора мен мәдени символдардың рөліне қатысты интербелсенді пікірталас өтті.

2-кезең: Әдеби және семиотикалық талдау (2–3-апта)

Студенттер оқытушының жетекшілігімен «Ер Төстікті» жақындата оқуға кірісті. Бұл кезеңде мәтінді аннотациялау, яғни бейнелі тілдік құралдарды, мифологиялық бейнелерді және моралдық дилеммаларды анықтау жүзеге асты. Бұл үдерісте Steen және т.б. (2010) ұсынған Метафораны Анықтау Әдістемесі (MIP) қолданылды. Оқытушы жоғары деңгейлі ойлауға ынталандыратын метатанымдық сұрақтар қойып отырды (мысалы: «Ер Төстіктің сапары бүгінгі қоғамда нені білдіреді?»).

3-кезең: «Бір беттік кітап» арқылы шығармашылық синтез (4-апта)

Интерпретациялық талдаудан кейін студенттерге «Бір беттік кітап» әдісі таныстырылды. Тапсырмаға келесі өлшемдер енгізілген рубрика ұсынылды: (1) баяндау құрылымын көрнекі түрде беру; (2) негізгі символдарды анықтау және түсіндіру; (3) жеке рефлексия немесе құндылық мәлімдемесі; (4) мәтіндік және көрнекі элементтердің тұтастығы. Студенттерге диаграммалар, дәйексөздер, символдық иллюстрациялар мен жеке түсіндірмелерді қамту ұсынылды. Бұл мультимодальды тәсіл конструктивистік оқыту теориясына сүйеніп, тәжірибелік қатысуды және танымдық трансформацияны алдыңғы қатарға қойды.

4-кезең: Өзара кері байланыс және рефлексия (5-апта)

Студенттер өз жұмыстарын тапсырғаннан кейін өзара бағалау жүргізді. Арнайы әзірленген кері байланыс парағы арқылы олар бір-бірінің жұмысын анықтығы, креативтілігі, мәдени пайымы және интерпретациялық тереңдігі бойынша бағалады. Бұл процесс диалогтік оқытуды және өзін-өзі реттеу дағдыларын дамытуға ықпал етті. Таңдап алынған жұмыстар сыныпта таныстырылып, оқытушының модерациясымен жалпылама рефлексия жүргізілді. Бұл кезеңде студенттер өздері алған білім мен түсініктерді тұжырымдап жеткізді.

5-кезең: Интервенциядан кейінгі бағалау (6-апта)

Оқу нәтижелерін бағалау үшін интервенциядан кейінгі сауалнама жүргізілді. Онда Лайкерт шкаласымен және ашық сұрақтар арқылы студенттердің мәтінді талдау, сыни ойлау және мәдени түсінік деңгейіндегі өзгерістері бағаланды. Сонымен қатар, таңдаулы студенттермен жартылай құрылымдалған сұхбаттар өткізіліп, сапалық деректер жинақталды.

Бұл сабақ құрылымы Колбтың (1984) тәжірибелік оқыту теориясы мен Выготскийдің (1999) әлеуметтанымдық теориясы негізінде құрастырылды. Онда мәдени резонанс аясында мағынаны біріге құрастыру идеясы алдыңғы қатарға қойылды. Әдеби интерпретация, визуалды сауаттылық және рефлексиялық жазу сынды құрамдастар дәстүрлі әдебиет сабағын сыни ойлау мен тұлғалық қалыптасу кеңістігіне айналдыруда шешуші рөл атқарды.

Интервенцияға барлығы 58 бакалавр студенті қатысты. А тобы ($n = 29$) және В тобы ($n = 29$) интервенцияға дейін және кейін арнайы сауалнамалар арқылы бағаланды. Сандық деректер SPSS бағдарламасының 27-нұсқасы арқылы өңделіп, жұптық t -тесттер көмегімен астарлы мағынаны тану дағдыларындағы статистикалық өзгерістер анықталды.

А тобының орташа көрсеткіші 3.21 ($SD = 0.54$)-тен 4.12 ($SD = 0.61$)-ге дейін өсті, $t(28) = 4.76$, $p < .001$.

В тобы 3.09 (SD = 0.49)-дан 4.03 (SD = 0.58)-ке дейін жетті, $t(28) = 4.52$, $p < .001$.

Бұл нәтижелер «Бір беттік кітап» әдісі метафоралық құрылымдарды тану мен интерпретациялауда студенттердің қабілеттерін елеулі дәрежеде арттырғанын дәлелдейді.

Сапалық деректерді талдау

Студенттердің «Бір беттік кітап» жұмыстарына жүргізілген тақырыптық талдау үш негізгі мазмұндық бағытты айқындады:

Мәдени символдарды тану: Студенттер «Ер Төстік» сияқты халық ертегілеріндегі дәстүрлі бейнелерді сәтті визуализациялап көрсете алды.

Моральдық мәнді қайта пайымдау: Оқушылар кейіпкерлер алдындағы моральдық таңдау мен сабақтарды қазіргі әлеуметтік-мәдени контексте қайта қарастырды.

Сызбалық түсіну: Кейіпкерлер, қақтығыстар мен шешімдерді мазмұндық жағынан жүйелі, визуалды баяндауға негізделген тұтастықпен көрсете алды.

Сапалық және сандық деректердің өзара сәйкестігі зерттеудің негізгі қорытындысын айқындай түседі: «Бір беттік кітап» сынды студентке бағытталған, мультимодальды әдістер жоғары білім беруде қазақ халық прозасын оқытуды қайта жандандырудың тиімді әрі пәрменді жолы болып табылады.

1-кесте – Талдау нәтижелері

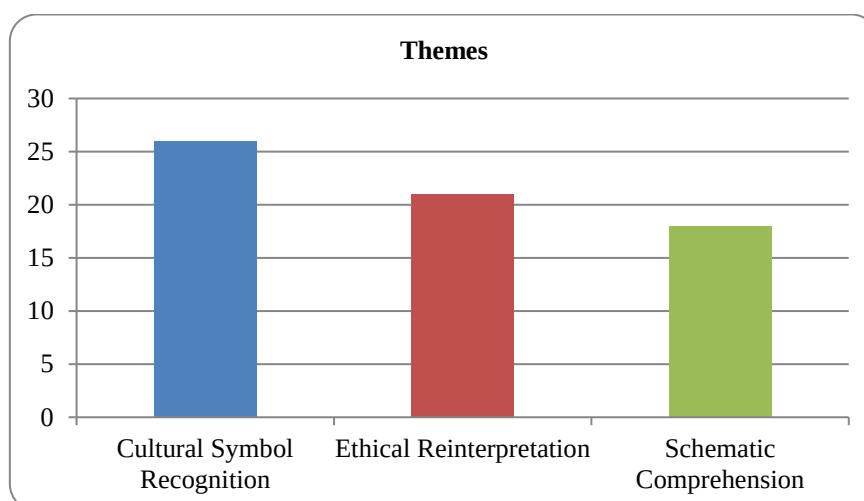
Топ	Pre-Mean	Post-Mean	Pre-SD
А Тобы	3.21	4.12	0.54
В Тобы	3.09	4.03	0.49

Деректер студенттердің эксперименттен кейінгі кезеңдегі орташа баллдарының айтарлықтай артқанын көрсетеді. А тобының экспериментке дейінгі орташа көрсеткіші 3.21 болса, эксперименттен кейін бұл көрсеткіш 4.12-ге дейін өсті. Ал В тобы 3.09-дан 4.03-ке дейін жақсарды. А тобы үшін стандартты ауытқу (SD) – 0.54, ал В тобы үшін – 0.49 болды. Бұл студенттердің бастапқы дайындық деңгейлеріндегі ауытқудың аса жоғары болмағанын көрсетеді және екі топтың да эксперимент басталғанға дейін түсіну деңгейі бойынша біршама тең болғанын меңзейді.

1-кесте – Айқындалған тақырыптардың кездесу жиілігі

Тақырып атауы	Жиілік
Мәдени символдарды тану	26
Моральдік мәнді қайта пайымдау	21
Сызбалық түсіну	18

Студенттердің «Бір беттік кітап» жұмыстарын тақырыптық талдау нәтижесінде ең жиі кездескен тақырып – «Мәдени символдарды тану» ($n=26$) болды. Бұл студенттердің дәстүрлі қазақи бейнелерді анықтап, оларды визуалды түрде бейнелеу қабілетінің жоғары екенін көрсетті. «Моральдық мәнді қайта пайымдау» ($n=21$) студенттердің халық прозасындағы мазмұнды қазіргі заманның адамгершілік мәселелерімен ұштастыра алуын аңғартты. Ал «Сызбалық түсіну» ($n=18$) баяндау құрылымдары мен кейіпкерлер арасындағы өзара байланысты ұғыну деңгейін сипаттайды. Бұл нәтижелер 1-суретте көрсетілгендей, әдістің мультимодальды әрі рефлексиялық қатысуды дамытудағы тиімділігін дәлелдейді.

1-сурет – Айқындалған тақырыптардың жиілігі

2-кесте – Рефлексиялық тереңдік пен кейінгі нәтиже арасындағы байланыс

Рефлексиялық тереңдік көрсеткіші	Эксперименттен кейінгі орташа нәтиже
2	3.3
3	3.7
4	4.1
5	4.4

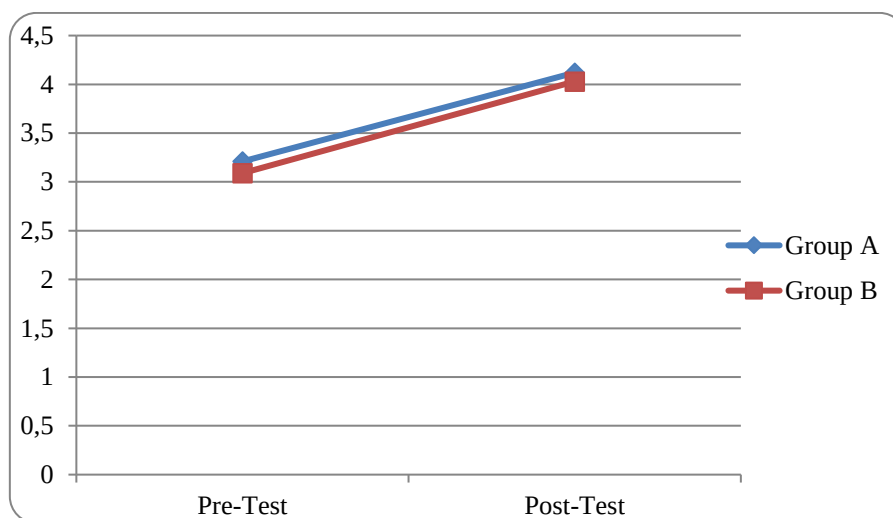
Студенттердің рефлексиялық тереңдік көрсеткіші 2-ден 5-ке дейін артқан сайын, олардың сынақтан кейінгі орташа баллдары 3.3-тен 4.4-ке дейін өскен. Бұл «Бір беттік кітап» тапсырмасына терең және саналы түрде қатысқан студенттердің астарлы мағынаны түсіну және интерпретациялау дағдыларының жоғары дамығанын байқатады. Мұндай нәтиже метатанымдық оқыту теорияларымен үйлеседі.

3-кесте – Топтар бойынша экспериментке дейінгі және кейінгі тест нәтижелері

Топ	Кезең	Орташа балл	Стандартты ауытқу
А тобы	Экспериментке дейінгі тест	3.21	0.54
А тобы	Эксперименттен кейінгі тест	4.12	0.61
В тобы	Экспериментке дейінгі тест	3.09	0.49
В тобы	Эксперименттен кейінгі тест	4.03	0.58

А және В топтары бойынша экспериментке дейінгі және кейінгі тест нәтижелері «Бір беттік кітап» әдісін қолданғаннан кейін орташа баллдардың статистикалық тұрғыда маңызды артқанын көрсетті. 2-суретте көрсетілгендей, А тобының нәтижесі 3.21-ден 4.12-ге, ал В тобының көрсеткіші 3.09-дан 4.03-ке дейін өскен. Стандартты ауытқудың төмен болуы қатысушылар арасында білім жетістігінің біркелкі жақсарғанын байқатады. Бұл нәтижелер интерпретациялық және символдық мәтінді оқу дағдыларын дамытуда әдістің тиімділігін

дәлелдей отырып, оны әдебиетті оқытуда сенімді педагогикалық стратегия ретінде ұсынуға негіз береді.

2-сурет – Топтар бойынша экспериментке дейінгі және кейінгі тест нәтижелері

Кестеде t-мәндері мен p-мәндері көрсетілмегенімен, орташа баллдар арасындағы айырмашылықтар мен стандартты ауытқулардың төмендігін ескере отырып, жұптық t-тест нәтижесі екі топта да статистикалық тұрғыда маңызды айырмашылықты ($p < .001$) растауы ықтимал екенін болжауға болады. Бұл нәтиже оқыту барысында қолданылған әдістемелік ықпалдың студенттердің метафоралық және символдық элементтерді тану, талдау және интерпретациялау қабілеттерін арттыруда жоғары әсерге ие болғанын көрсетеді.

Бұл нәтижелер «Бір беттік кітап» әдісінің әдеби мәтіндермен терең әрі саналы қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік беретінін айғақтайды. Сонымен қатар, бұл қорытындылар конструктивистік және мультимодальды тәсілдердің студенттердің мәтінді түсіну және интерпретациялау қабілеттерін едәуір жақсартатынын дәлелдеген алдыңғы зерттеулермен де үндеседі. Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, «Бір беттік кітап» әдісін қолданғаннан кейін студенттердің интерпретациялық және астарлы ойлау дағдылары айтарлықтай жақсарған. А және В топтарының екеуінде де экспериментке дейінгі және кейінгі бағалаулар арасында орташа баллдардың елеулі өсуі байқалды, бұл SPSS деректерінде нақты көрініс тапты. Мұндай нәтижелер мультимодальды және конструктивистік тәсілдердің сыни тұрғыдан ойлау мен әдеби мәтінді ұғынуға ықпал ететінін көрсететін алдыңғы зерттеулермен сәйкес келеді [4, 62-б.].

«Бір беттік кітап» әдісі студенттерге баяндау желісі, тақырыптық мазмұн, символдық бейнелер мен көркемдік элементтерді біріктіріп, бір тұтас визуалды-мәтіндік өнім жасауға мүмкіндік береді. Бұл әдістің артықшылықтары Колбтың тәжірибелік оқыту теориясында сипатталған: тереңірек білім – белсенді әрекет пен рефлексия нәтижесінде қалыптасады. Сонымен қатар, бұл тәсіл Выготскийдің әлеуметтанымдық теориясымен де үйлеседі: білім ортақ мәдени символдар мен құралдар арқылы бірлесіп құралады. Зерттеуге қатысқан студенттер фольклорлық бейнелерге, метафоралық тілге және баяндау құрылымына деген танымдық әрі мәдени қызығушылығының артқанын көрсетті – бұл әдістің жоғары теориялық негізділігін дәлелдейді.

Сапалық деректер де осы тұжырымды қолдайды. Студенттердің рефлексиялық сұхбаттары мен визуалды-мәтіндік жұмыстары олардың қазақ халық ертегілеріне деген эмоционалдық және танымдық байланысының күшейгенін көрсетті. Көптеген студенттер

дәйексөздер таңдау, бейнелерді ерекшелеу және негізгі ойларды жинақтау күрделі ұғымдарды ішкілендіруге көмектескенін атап өтті. Бұл нәтижелер шығармашылыққа негізделген, студентке бағытталған тәсілдердің ұзақ мерзімді есте сақтау мен кейіпкерлерге, сондай-ақ мәдени нормаларға деген эмпатияны арттыратыны жөніндегі пікірлерді қуаттайды [4, 62-б.].

Осы зерттеу нәтижелері әсіресе Қазақстандағы білім беру контекстінде маңызды. «Бір беттік кітап» секілді инновациялық әдістер студенттердің танымдық белсенділігін арттырумен қатар, олардың ұлттық мұрамен рухани және мәдени байланысын күшейтеді. Бұл – жаңғыру мен дәстүр сабақтастығын үйлестіре отырып, білім беруді дамытуды көздейтін «Рухани жаңғыру» ұлттық бағдарламасы аясындағы өзекті мақсаттармен үйлеседі. Әдіс дәстүрлі ауыз әдебиеті мен ХХІ ғасырдың білім дағдылары – шығармашылық синтез, метатаным және визуалды сауаттылық арасындағы педагогикалық көпір рөлін атқарады. Мультимодальды сауаттылық әдебиетке негізделген оқытуда білім алушылардың нәтижесін арттыратынын халықаралық зерттеулер де қолдайды. Мысалы, Джуитт (2008) [4, 62-б.], Роузвелл және Уолш (2011) [4, 62-б.] сияқты зерттеушілер мәтіндік және көрнекі семиотиканы біріктіру студенттердің мағынаны түсіну және интерпретациялау қабілетін кеңейтетінін дәлелдеген. Зумвалттың (1988) АҚШ-та және Чобаноғлуның (2018) Түркияда жүргізген зерттеулері фольклорды рефлексиялық әрі жобалық әдістермен оқыту студенттердің мәдени-этикалық тереңдікті жақсы ұғынуына ықпал ететінін көрсеткен.

«Бір беттік кітап» әдісі – тек дәстүрлі мәтінді талдауға балама емес, сонымен қатар заманауи теориялық және білім саясатының бағыттарымен ұштасқан қуатты оқыту құралы. Ол әдебиетті жоғары оқу орнында оқытудың негізгі мақсаттары болып табылатын тереңірек қатысуды, сыни ойлауды және мәдени рефлексияны дамытуға мүмкіндік береді.

Қорытынды

Жоғары оқу орындарында қазақ халық прозасын оқытуда «Бір беттік кітап» әдісін қолданудың тиімділігін айғақтайтын бұл зерттеу сандық және сапалық деректерді қатар қарастырған кешенді (аралас) тәсілге негізделді. Мәтін мен бейнені ұштастырып, студенттердің танымдық тереңдігіне, рефлексиялық пайымына және мәдени танымына ықпал ететін бұл әдіс оқу үдерісінде жаңа серпін тудырды. Экспериментке дейінгі және кейінгі тест нәтижелері студенттердің тұспалды пайымдау, метафоралық мазмұнды түсіну, әрі символдық ойлау қабілеттерінің айтарлықтай артқанын көрсетті. А және В топтарында тіркелген бұл өсім – «Бір беттік кітап» әдісінің екі түрлі ортада да пәрменділігін дәлелдейді. Сонымен қатар, студенттердің рефлексиялық тереңдігі мен соңғы тесттегі нәтижелері арасындағы орташа деңгейдегі оң корреляция бұл әдістің метатанымдық және сындарлы ойлауды дамытуға ықпал ететінін көрсетеді. Сапалық талдау нәтижесінде студенттердің халық прозасындағы мәдени рәміздерді (мысалы, шаңырақ, көк бөрі, қара қазан), кейіпкердің моральдық таңдауларын және баяндау құрылымдарын терең түсініп, шығармашылықпен өрнектей білгені анықталды. Бұл – студенттердің шығармашылыққа негізделген, жеке әрі жауапты қатысуын білдіреді. «Мәдени рәмізді тану», «Этикалық қайта пайымдау» және «Сюжеттік құрылымды меңгеру» сынды тақырыптық бағыттардың жиілігі осы әдістің күрделі әдеби ұғымдарды меңгертудегі әлеуетін көрсетеді.

«Бір беттік кітап» әдісі – тек шығармашылық жаттығу ғана емес, мәдени контексте бейімделген, конструктивистік оқыту теорияларымен үйлесетін, ХХІ ғасырдың білім беру талаптарына жауап беретін тиімді педагогикалық тәсіл ретінде ұсынылады. Бұл әдіс студенттерді тек мәтінді түсінуші емес, мағына жасаушы, көркем бейне мен мәдени мұраны жаңаша пайымдаушы тұлға ретінде қалыптастыруға негіз болады. Қазақстанның «Рухани жаңғыру» бағдарламасындағы ұлттық құндылықтарды дәріптеу бағытымен де үйлесетін бұл әдіс – фольклорды заманауи құралдармен оқытудың бір жолы. Мұндай тәсіл ұлттық

дүниетаным мен заманауи ойлау арасындағы алтын көпір іспеттес. Болашақта бұл әдісті әдебиет, тарих, мәдениеттану және басқа да пәндер аясында кеңінен қолданып, тіпті цифрлық платформаларға бейімдеу арқылы студенттердің қызығушылығы мен белсенділігін арттыруға мүмкіндік мол. Халық ауыз әдебиетін жаңа көзқараспен ұсынуға жол ашатын «Бір беттік кітап» тәсілі – заманауи білім беру кеңістігінде рухани құндылықтарды жаңғыртудың тиімді құралы ретінде бағалануға әбден лайық.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Dewey J. Experience and Education. – New York: Macmillan, 1938.
2. Kolb D.A. Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. Englewood Cliffs. – NJ: Prentice Hall, 1984. – 389 p.
3. Myrzakhmetova A., Smanov B., Ugur V., Zhaparova A. Methods of teaching folklore in secondary school // Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys. – 2024. – №56. – P. 1742–1752. DOI: 10.54919/physics/56.2024.174qk2. 1742-1752_Myrzakhmetova et al.pdf.
4. Zhalmurzina A.Zh., Mazhitova Zh.S. Historical roots of state and national patriotism in Kazakh folklore of the XIX century // Vest Ser Hist Soc Pol Sci. – 2021. – №1(68). – P. 34–41.
5. Жұмкина С. Қазақ фольклорын оқытудағы интегративтік әдіс. – Алматы: Білім, 2015.
6. Мақырұлы Н. Оқушылардың креативті ойлауын дамытудың құралы ретінде «визуалдық карта» әдістемесі. – Алматы: ҚазҰПУ, 2023.
7. Мұқашева А. Халық мәдениетін оқытудағы визуалдық педагогиканың орны // Педагогикалық журнал. – 2020. – №2.
8. Beard R. Multimodal literacy in higher education // Journal of Literacy Studies. – 2022. – Vol. 38, №1.
9. Yıldız N. Integrative strategies for teaching traditional literature in Turkish universities // Journal of Folklore Pedagogy. – 2020. – Vol. 27.
10. Çobanoğlu O. Folklor ve Pedagoji: Bütünleştirici Öğrenme modeli. – Ankara: MEB, 2018.
11. Zumwalt R. The Creative Classroom: Arts-Based Teaching Methods in Humanities. – Chicago: University Press, 1988.
12. Ausubel D.P., Novak J.D., Hanesian H. Educational Psychology: A Cognitive View. – New York: Holt, Rinehart & Winston, 1978.
13. Vygotsky L.S. Thought and Language. – Cambridge: MIT Press, 1999.

REFERENCES

1. Dewey J. Experience and Education. – New York: Macmillan, 1938.
2. Kolb D.A. Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. Englewood Cliffs. – NJ: Prentice Hall, 1984. – 389 p.
3. Myrzakhmetova A., Smanov B., Ugur V., Zhaparova A. Methods of teaching folklore in secondary school // Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys. – 2024. – №56. – P. 1742–1752. DOI: 10.54919/physics/56.2024.174qk2. 1742-1752_Myrzakhmetova et al.pdf.
4. Zhalmurzina A.Zh., Mazhitova Zh.S. Historical roots of state and national patriotism in Kazakh folklore of the XIX century // Vest Ser Hist Soc Pol Sci. – 2021. – №1(68). – R. 34–41.
5. Zhumkina S. Qazaq folkloryn oqytudagy integrativtik adis [Integrative method of teaching Kazakh folklore]. – Almaty: Bilim, 2015. [in Kazakh]
6. Maqpyruly N. Oqushylardyn kreativti oilaun damytudyn quraly retinde «vizualdyq karta» adistemesi [Methodology "visual map" as a means of developing creative thinking of students]. – Almaty: QazUPU, 2023. [in Kazakh]
7. Muqasheva A. Halyq madenietin oqytudagy vizualdyq pedagogikanyn orny [The place of visual pedagogy in teaching folk culture] // Pedagogikalyq zhurnal. – 2020. – №2. [in Kazakh]
8. Beard R. Multimodal literacy in higher education // Journal of Literacy Studies. – 2022. – Vol. 38, №1.
9. Yıldız N. Integrative strategies for teaching traditional literature in Turkish universities // Journal of Folklore Pedagogy. – 2020. – Vol. 27.

10. Çobanoğlu O. Folklor ve Pedagoji: Bütünleştirici Öğrenme modeli [Folklore and Pedagogy: An Integrative Learning model]. – Ankara: MEB, 2018. [in Turkish]
11. Zumwalt R. The Creative Classroom: Arts-Based Teaching Methods in Humanities. – Chicago: University Press, 1988.
12. Ausubel D.P., Novak J.D., Hanesian H. Educational Psychology: A Cognitive View. – New York: Holt, Rinehart & Winston, 1978.
13. Vygotsky L.S. Thought and Language. – Cambridge: MIT Press, 1999.